

SLOVENSKI NAROD.

Inhaja vsak dan zvečer, izimbi nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za posiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljavate naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljenstvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravljenstvu naj se blagovljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravljenstvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Gg. trgovcem in obrtnikom v deželi Kranjski.

Doposale so se Vam izkaznice in glasovnice za volitev v Trgovinsko in obrtno zbornico.

Zdi se nam torej potrebno, opozoriti Vas na izredno važnost teh volitev. Že samo okoliščina, da je »Trgovinska in obrtna zbornica« zakonita braniteljica Vaših stanovnih koristi, spričuje dovolj jasno, da morate dobro premisliti, komu pri volitvah vanjo izkažeete svoje zaupanje. Ne le voljo, temveč tudi sposobnost, zastopati Vas, morajo imeti Vaši izvoljeni.

Tembolj je tega treba v deželi naši, v kateri trgovina in obrt nikakor nista tako razviti, kakor bi glede na izredno nadarjenost prebivalstva in glede na prirodne zaklade dežele Kranjske biti zamogli. »Trgovinska in obrtna zbornica« čaka zatoj mnogo iniciativnega in izvrševalnega dela. Tovariši Vašega zaupanja imajo prvo prinesi vanjo, drugo pa nadzorovati in pospeševati.

Čaka jih pa še druga naloga. Izvestni politični krogi prizadavajo si podjarmiti brezpogojno vso deželo. Na poti sta jim intelligentni trgovci in obrtniki. Zato so tema v narodno-gospodarskem oziru prevažnima stanovoma napovedali boj, ki se brezobzirno in skrajno nekršansko bije sedaj že nekaj let. Tudi v tem boju mora »Trgovinska in obrtna zbornica« stati na strani trgovca in obrtnika kot njegova braniteljica in zaščitnica.

Naravno je, da bode »Trgovinska in obrtna zbornica« tem svojim nalogom kosle tedaj, če izvolite vanjo prave može. Priporočamo Vam take. Večina njih Vam je znana po njihovem dosedanjem delovanju v prid trgovstva in obrtnosti; vsi pa so navdani najtrdnješje volje, izvrševati veste svoje dolžnosti.

Izpolnite torej glasovnice v smislu pouka, ki jim je dodan in dopošljite jih takoj podpisanimu izvrševalnemu odboru, ki jih odda potem dne

22. t. m.

volilni komisiji.

Kandidatje, katere Vam priporočamo, so: Trgovinski odsek: I. kategorija (veletrgovina): Ivan Hribar, ravnatelj banke »Slavijec« v Ljubljani, Franc Kollmann, veletržec v Ljubljani; II. kategorija: Franc Hren, trgovec v Ljubljani, Ivan Mejač, javni družabnik tvrdke »Grčar & Mejač« v Ljubljani, Viktor Rohrmann, trgovec v Ljubljani, Feliks Urbanc, trgovec v Ljubljani; III. kategorija: Anton Ditrich, trgovec v Postojni, Leopold Fürsager, trgovec v Radovljici, Cyril Pirc, trgovec v Kranju, Josip Medved, trgovec v Novem mestu. Obrtni odsek: I. kategorija: se ni nastavilo kandidatov, se prepriča volilcem; II. kategorija: Franc Kraigher, krojač v Ljubljani, Josip Lenarčič, tovarnar na Vrhniku, Josip Maček, gostilničar v Ljubljani, Vinko Majdič, tovarnar v Kranju, Josip Petrič, tovarnar kartonaž v Ljubljani, Ivan Rakovec, tovarnar v Kranju, Ivan Schrey, pekovski mojster v Ljubljani, Filip Supančič, stavbenik v Ljubljani, Josip Vidmar, dežnikar v Ljubljani, Ivan Zamljen, čevljar v Ljubljani.

V Ljubljani, dne 15. marca 1902.
Za izvrševalni odbor narodno-narodne stranke:

dr. K. Bleiweis vitez Trstenški.

Boj klerikalizmu.

II.

V nadaljevanju svojih izvajanj je rekel profesor dr. Wahr mund:

Absolutni vladar.

Težko je, katoliško-konservativno stranko bolje označiti, kakor je to storil katoliški bogoslovec Ehrhard, rekši: Časih se res kaže, da je cerkveni centralizem na potu, premeniti se v cerkveni absolutizem v najhujšem pomenu te besede.

Program te stranke je bil oznanjen v Briksenu in je najbolje izražen v besedah: »Papež je najvišji zakonodajalec na svetu, za nas sta njegova beseda in njegov miglaj toliko merodajnejša, ker smo se postavili pod njegovo vodstvo. On je najvišji sodnik, česar sodbi se vsi pokorimo.«

Gospoda! V teh stavkih se **rimski škof** v letu 1902 predstavlja kot najvišji, po nobeni človeški avtoriteti omejeni vladar, kot **absolutni despot vsega sveta!**

Nikdar se nista duševna omenjenost in slepi fanatizem povzpel do gorostasnejše laži, kakor je ta.

Ne bom se oziral na smešnost te trditve, ki izhaja iz dejstva, da živi na zemlji kakih 1500 milijonov ljudij, od teh je pa samo kakih 223 milijonov rimskih katoličanov in da tudi to število le malo pomeni, ker je prav velik del teh le po imenu katališki.

Kmetskemu agitatorju se nevednost lahko odpusti. Tu pa se gre za demonstrativno preziranje vsega katoliškega sveta, za trditev, da »zunaj cerkve ni sveta«, za očitno pripoznanje tiste strahovite nestrpnosti, ki jo je katoliška cerkev **kot nesrečno dedčino židovske matere** ohramila ariškim narodom na zapadu, katerim sta bila prej fanatizem in nestrpnost popolnoma nepoznana.

Papež in cesar.

Ako bi ne imeli zgodovine, bi bilo oprostljivo, če bi kdo ne razumel smisla navedenega izreka. Toda dogodbe preteklosti nas uče, kakšen je pomen tega izreka. Ravno to je namreč pred 600 leti trdil papež Bonifacij VIII. v svoji bulli »Unam sanctam« iz l. 1302. S tega stališča se je posvetno cesarstvo degradiralo kot fevd, ki ga je papež podelil, cesar pa se je degradiral za papeževega hlapca.

S tega stališča je rimski škof kralje nastavljil in odstavljal, napovedoval vojne in sklepal mir ter podarjal dežele in morja. S tega stališča je rimski škof posegal v domače življenje narodov, **delal prepri mej ženo in možem, puntal sinove proti očetom, tlačil s kruto roko vseko samostojno gibanje človeškega duha in divje obupanje zatiranega človeštva zadušil v krvi verskih bojev.** S tega stališča je papež celo posegal čez meje našega sveta, ukazoval zakonom narave, ukazoval, da se mora solnce premikati, ter preganjal z indeksom in z inkvizicijo vse, katere je pravo znanstveno raziskavanje privredlo do spoznavanj, ki niso popol-

noma soglašali z dogmami katoliške cerkve.

To vse so zgodovinske stvari, ki se morejo pravično soditi, samo če se upoštevajo vse tačasne razmere. Mej tem se je izvršila globoko segajoča prememba v mišljenju, ali ta prememba se je izvršila brez pomoči katoliške cerkve, da, celo proti nji in ne pomeni pravzaprav drugega nič, kakor osvobojenje zapadnega sveta od papeške vsemogučnosti. A koliko duševnega dela, koliko bojov, koliko žrtev je to veljalo, kako neizmerne nesreče so bile posledica, čez koliko grobov pogumnih, plenitih neusmiljeno uničenih eksistenc je morala iti zgodovina notri do naših dni!

Šest stoletij je minolo, kar je bila izdana bulla »Unam sanctam«, a minola so samo za ostali svet, niso pa minola za konservativno-katoliško stranko. Iz tega se vidi, kaj je to katoličanstvo v resnici. Proglašen je bil z raznih strani zdaj kot princip napredovanja, zdaj kot princip nazadovanja, pa ni ne jedno ne drugo, nego je princip okamenelosti, princip absolutne nepremičnosti. Omikani svet bi to lahko mirno preziral, ako bi ta smer ne nastopala v naši deželi in v naši državi z najpredznejšimi zahtevami.

Papež in Avstrija.

Nečem govoriti o tem, da hoče katolicizem veljati kot jedino izveličvalni, nego da hoče veljati tudi kot jedina zaslomba države in prestola in da denuncia vsako svobodnoversko umevanje kot državi nevarno.

Ravno tista stranka, ki hoče državi vzeti vsako samostojnost, ki hoče vladarja po slavnih zgodovinskih izgledih napraviti za orodje brez lastne volje v papeževih rokah in vse sodbe in odredbedržavnih oblastev podvreči višemu apelacijskemu tribunalu, ravno ta stranka hoče biti opora prestola in državo ohrajanjoča.

In ta izvrstna misel o katoliški in avstrijski vzajemnosti! To znači: **zdrženje avstrijskih narodov pod papeško nadvlado.** Ali veste, kaj bi to pomenilo? Česar se ljubljenemu in občišlanemu cesarju ni posrečilo, to se mora posrečiti papežu! **Vsegamočni papež je pravi gospodar Avstrije, cesar pa sme kot papež uradnik še nadalje opravljati svojo službo.** Taka je katoliško-konservativna opora prestola. Ko bi ta misel ne bila prokleto pametna, bi se jo skoro imenovalo nad vse neumno.

Znano razločevanje med duhovskimi in posvetnimi zadevami ne utesnuje načela, da je papež najvišji gospodar sveta. Tudi ko bi se formalno priznalo, bi bilo tako priznanje brezpomembno, kajti cerkveno pravo ni nikdar jasno, razločno in zadostno določilo meje med duhovskimi in posvetnimi zadevami. Kaj je duhovska in kaj posvetna zadeva, to odloči končno veljavno izključno nezmotljivi papež. Primerjajte v to le syllabus Pija IX.

Cerkveno jerobstvo.

Kakor se vidi, zahteva konservativni katolicizem veliko od naivne vernosti države, še veliko več pa zahteva glede duševne svobode posameznikov. »Skrbi za želodec in za pomnoževanje človeštva, hodi pridno v cerkev in izvršuj

svoje delo, v vseh važnih zadevah, v vsem kaj in količaj večjega pomena, pa se slepo in molče podvrži cerkveni gosposki — »Njegov miglaj je za nas merodajen« — tako govore voditelji konservativnih katoličanov. Ali Vam je jasno, kaj se s tem od Vas zahteva?

Zahteva se, da se odpoveste vsaki duševni samostojnosti, svobodnemu znanstvenemu raziskovanju, in da pripoznate svojo do smrti trajajočo duševno nedoletnost.

Nekdaj in sedaj.

Ko je bila leta 1302 razglašena bulla »Unam sanctam«, je zavladalo po Francoškem splošno ogorčenje in kmalu potem je v vseučiliškem mestu Parizu udaril na dan plamen duševne revolucije. Poleti leta 1303 se je vršil velikanski protestni shod, na katerem se je zahtevalo, naj se skliče poseben koncil. Francoski kancelar in vodja Colonnov sta se papeža polastila in konec je bil, da je Klemen V. — drugi naslednik Bonifacijev — glede Francije preklical bistveni del bulle »Unam sanctam«.

To se je zgodilo pred 600 leti. In danes? Vseučilišče v Inomostu je molčalo, ko je urednik nekega nazadnjanskega začetnika lističa nastopil kot njega duševni nadzornik in se osmeli dajati profesorjem dobre svete. Vseučilišče je tudi molčalo na dan 600letne obnovitve bulle »Unam sanctam«.... Vidi se, da napredujemo; kar ni bilo mogoče pred 600 leti v strogokatoliškem srednjem veku, to je postal mogoče v 20. stoletju!

V Ljubljani, 17. marca.

Kralj Alfonz španski.

Danes črez dva meseca, 17. maja bo španski kralj Alfonz 16 let star ter postane samostojen vladar. Španija rabi prav sedaj zrelega, izkušenega in pametno energičnega vladara, kajti položaj v kraljestvu je obopen. Ministrstvo Sagasta je palo in novega kraljice regentka še ni mogla sestaviti. Sagasta je bil zmerno protiklerikal in centralističen. Pomnožiti in reformirati je moral vojsko, a pri tem znamariti šolstvo. Zato ima danes sovražnike v klerikalnem in protiklerikalnem taboru. Sagasti je delal težave klerikalni poslanec papeža, Pidal, ki je onemogočil prenovljenje konkordata in — dvor, ki je vseskozi klerikal. Kraljici regentinji so klerikalni pravki glavni svetovalci. Zato so pa klerikalci vendarle karlistovski, proti sedanji dinastiji, liberalno misleči politiki pa simpatizirajo očitno z revolucionarci. Vendar je ostal Sagasta od 26. februarja 1901 na krmilu vlade. Delavsko gibanje je udušil s topovi in puškami ter štrajke zatrli brezobzirno. Državni dolg je povzročil demisijo finan. ministra Urzuiza, tej demisiji pa se je pridružilo ostalo ministrstvo. Sagasta je vrhu tega še bolan. V Španiji delajo nemire Karlisti in liberalci, narod se dviga za šolo in proti duhovščini, vlada je brez zaslombe, kraljiček Alfonz pa pride na prestol. Žalostne razmere so sedaj radi bede in revolucionarcev v Španiji. Treba bi bilo samostojno-mislečega in energično delavnega, izkušenega moža — 16letni fantek Alfonz pa ni eno in drugo. Španija je v hudi krizi!

Vojna v Južni Afriki.

Iz Haaga poročajo, da so bile kolone polkovnika Kekevicha že 4. t. m. napa-

dene ter razkropljene in sicer pri Dooru laagte. Minolega meseca, 24. februarja je namreč Delarey pri Wolmaranstadu, južno Klerksdorpa, zaplenil convoi polkovnika Donopa. Zato je ukazal Kitchener, naj polkovnika Kekevich in Greenfelli s svojimi kolonami Delareya zasledujeta in premagata. Generalni ladjtnant Methuen pa je hotel v zvezi s polkovnikom Parisom od Vryburga hiteti Greenfelli v podporo ter se z njim zdjeliti v kafriki vasi Rovirontjesfontein. Trije angleški generali so torej od raznih strani marširali proti Delareyu. Ali zgodilo se je nepričakovano. Delarey je 4. t. m. porazil in premagal kolone Kekevicha, 7. t. m. je pobil Methuena in tudi Greenfelli jo je skupil. Tepeni so bili torej vsi trije zapore. »Daily Telegraph« pa poroča še o četrtjem porazu Angležev. 12. februarja je dobilo namreč troje kompanij 28. pešpolka nalogo, polastiti se dveh farm blizu Zuckerboschrande, kjer so bili Buri pod poveljništvo Roosa in Albertsa. Angleška kolona, katero je vodil major Dowell, je štela 280 mož. Buri so spočetka navedno bežali, tako da je zašla kompanija Angležev predaleč. Buri so jo nakrat zgrabili in v dveh minutah so izgubili Angleži več kot 50 mož. V teh bojih za obe farmi so izgubili Angleži enega častnika (ubit), 11 mož (ubit), 7 častnikov in 36 mož (ranjeni) ter 100 mož (ujeti). Tudi mnogo orožja in voz s streljivom so izgubili Angleži! Tudi ta četrti poraz je bil potem takem za Angleže prav občutten. Iz Londona poročajo nadalje: Minolo nedeljo, 9. t. m. se je začel zopet veliki lov na Bure med Frankfortom in Lindleyem. Pet angleških kolon je šlo proti zahodu v smeri Wolvehoeka. V dolini Rheinster je bilo ujetih 9 Burov, ki so se skrili v jame. Oddelek Mentzov pa je ušel. Buri so namreč pognali med Heilbronom in Wolvevekom čredo goved proti stražnicam in v splošni zmešnjavi sami utekli. Vseh skupaj so dobili Angleži le 50 Burov v pest, 1 Bur pa je bil ubit. Lov se torej ni posrečil. O Methuenu se poroča, da se mu je obrnilo zopet na slabše. Delarey je najprej njegovi soprogji sporočili, da ga izpusti. Angleška oblastva so izrekla Delareyu za njegov plemeniti čin svojo zahvalo. Splošno se pričakuje, da se izkaže tudi angleška vlada Delareyu hvaležno. Kitchenerju v pomoč pride lord Wolseley, ki je od 1. 1895. nadpoveljnik angleške armade. Star pa je že 69 let. Odlikoval se je v mnogih vojnah, bil leta 1879. guverner Natala in Transvaala, končal vojno s Zulukfri, ujel kralja Kečewayo, zatrl punt v deželi Bazutov, bil leta 1882. poveljnik v Egiptu, zmagal pri Tel el Kabirju in ujel Arabi pašo. Ekspedicija v rešitev Gordona leta 1884. se mu je ponesrečila. Wolseley uživa največji ugled na Angleškem. Spisal je tudi nekaj vojaških del in celo romane. Wolseley naj bi prevzel upravo angleške armade v Južni Afriki, Kitchener pa bi stopil sam na čelo operacijam.

Najnovejše politične vesti.

Mandat odloži v kratkem češki poslanec Bölský. Na njegovo mesto bo kandidiral češki klub profesorja Hraskega. — Češki deželni zbor se sklice baje po Veliki noči na kratko zasedanje, da se izvolijo deželnici odborniki ter se določi naklada na pivo. — V nemški klub so si ustanovili nemški poslanci češkega deželnega zbora. Wolf in Tschau ostaneta divjaka. — Zopet aretiranje turških častnikov. V Carigradu so zaprli zopet 60 turških častnikov vseh kategorij in šarž. V 14 dneh so jih zaprli 146. Dovolj je, da je vpisan turški častnik le v kak evropski klub, pa ga že aretirajo kot državi nevarnega. — Špansko vojaštvo, ki je že doslužilo svoj čas, mora ostati še v orožju, ker se je že vedno batil nemirov.

Dopisi.

Iz Kamnika. Gledališki večer »Narodne Čitalnice« v Kamniku. Nedeljo teden 9. t. m. so nas domači diletantje presenetili kar z dvema predstavama na čitalniškem odu. Navzlic sicer ne ravno mnogo zabave nudečemu, postnemu času, je napolnil dobro sestavljeni program, dvoranu do zadnjega kotička. Čudili smo se bogatemu posetu tembolj,

ker se naše močanstvo navadno častno odzove s svojo odsotnostjo ter izogiba kakor namenoma tukajnemu hramu prosvete. Ne, zadnji večer nas je uveril ter poučil, česa želi, česa zahteva naše občinstvo! Opazili smo med posetniki od častnika ter duhovnika (ne iz mesta) do navadnega kmeta zastopane vse slojeve ljudstva; seveda smo izmed inteligence še marsikoga pogrešali! —

Prvo točko, četverospeva: »V tih noči in »Ljubav« so peli člani pevskega društva »Lira« s preciznostjo in fineso, koji sta le temu društvu lastni.

Druga točka je bila na programu gluma: »Oče so rekli, da lé!« Pisatelj dr. Ljuboslav (g. Grčar) nam je najbolj ugajal, tako v maski kakor v igri; predstavljal nam je že ostarelega, še vedno le poeziji živečega pisatelja tako dovršeno, kakor bi bil rojen — igralec! Na tolikem uspehu in napredku mu moramo le srčno čestitati! Nič manj nam je ugajala Liza, hči mesarja Debelca (gdč. Keber), katero poznamo že izza prejšnjih nastopov kot res srčano naivko. Aurora Mrakova (gdč. pl. Rus) se je istotako potrudila kar največ v obču zadovoljnost občinstva. In Jerica, dekla pri Ljuboslavu (gdč. Pečnik)! To vam je ljubko dekla, ki se Vam giblje i kreta kakor bi bila na odru doma! Doroteja, soproga Ljuboslavova (gdč. Ahčin), Debelc mesar (g. Logar) in Ljuboslavov nečak Dragotin (g. Hočevar) so istotako mnogo pripomogli k izvrstnemu uspehu igre, dasi so morali sami uvideti, da se je pred vsem treba naučiti — teksta.

Druga igra je bila Aleševčeva burka: »Nemški ne znajo«, katero so vobče istotako dobro uprizorili. — Koren, vaški župan (g. Logar) se nam je predstavil kot pravo kmetsko slovensko grčo ter je bil v tej ulogi popolnoma na svojem mestu. Sploh nam je g. Logar v tej igri mnogo bolj ugajal kot pa v prvi. Njegova igra bi pridobila mnogo, ako se privadi v govorih momentih bolj mirnem u nastopu. Iste neumestne kletvice, semtertja dvo-umne ali celo trivijalne — za igro samo brezpomembne — izraze, bi kolikor mesar Debelc toliko župan Koren, lahko — brez škode igri — izpustil, sicer bi se enaki ponavljajoči slučaji v bodoče morali grajati. Kuplet v prvi igri nam je res ugajal, vendar bi se zadnja kitica iz zgoraj navedenega uzroka lahko nekoliko drugače glasila ali pa — izostala. Toliko mi mogrede g. Logarju v blagovoljni nasvet! Domisljam si, da nismo prestrogi... — V Korenovi hčeri Reziki (gdč. Cevc) smo videli posebljeno željo i nado našega naroda. Sicer skromno, a vendar odločno se poteza za najsvetje pravico i ravno-pravnost materinega jezika — slovenščine. Videli smo gdč. Cevc nastopiti prvi v daljši ulogi, za katero se je prav resno pripravila; opažali smo sicer nekaj — bojazljivosti podobnega — pa vsaj se menda enako godi vsakemu, ki prvi nastopi pred občinstvom. No, sicer je bilo semtertja to popolnoma umestno. — Grilec (g. Grčar) nam je tudi v tej igri simpatična oseba. Uradni sluga Robert ter občinski pot sta bila na svojem mestu; Robert se je posebno trudil pokazati se vrednega svojega imena. Trière vaščani — predstavljalci uradnega dopisa — so kolikor v maski, toliko s svojim pristnim kmetskim humorjem uzbujali med občinstvom obilo smeha. Manjša uloga poročnika je bila v rokah g. Žagarja srečno izvedena. —

Zadnja točka večera je bila sloterija na dobitke, ki je zadržala občinstvo do pozne — ali zgodnje — 2 ure čez polnoč v živahni zabavi. —

S tem večerom je pokazala naša dična Čitalnica, da še spaja v sebi ono tvorilno moč, ki vabi prosveteljeno meščanstvo v svoj naročaj ter druži in vzgojuje vedno nove igralne moči za domači oder.

—

Izpred sodišča.

Gosp. deželnosodni svetnik Andolsek je v soboto, predsedoval teme občavnem deželne sodnije:

1. Tatwinske tovarišice. Na obtožni klopi sedi četvero mladih deklet v starosti 14 in 18 let. To so Ivana in Marija Zajc ter Karolina in Antona Pečar. Tožene so hudodelstva tativne. Te nadpolne punice so kradle kakor srate. Najmlajša, Ivana Zajc je služila

pri trgovcu Cujrahu v Dobrunjah. Ta mož ima čudovito navado, da pušča svoj denar nezaklenjen v sobi, v kateri se igrajo njevi otroci in v katero je imela tudi dekla Ivanka pristop. Sotožene te mlade Ivanka so jo baje nagovarjale naj porabi gospodarjevo zaupnost in — dekla je to tudi storila ter vzela polagoma okrog 120 gld. koje so si punice med seboj razdelile. Poleg tega so kradle tatico v tovaršiji še pri naslednjih trgovcih: Francetu Lanovcu, Miroslavu Robiču, Viktoriju Eisner, Antonu Turku in Pezdirju Francetu. Šle so ponavadi po dve in dve skupaj, jedna je snela dotično stvar z žebja, druga je pazila in jo vzela. No, končno so jih dobili in pri sodnji so padle jedna čez drugo, vsaka je črnila tovarišico kar se je dalo. Sodni dvor pa je obsodil Ivana Zajc na 1 mesec zapora, ker pri izvršitvi tatvine še ni bila 14 let star; Marijo Zajo in Karlino Pečar vsako na 5 mesecev težke ječe z 1 postom vsakih 14 dnj in Tončko Pečar na 4 mesece težke ječe; poleg tega imajo plačati od škodnino.

2. Amerikanci. L. 1879. na Igu rojeni posestnik sin Janez Boh jo je popihal meseca svečana 1899 v Ameriko. Teden pozneje je bil pa obsojen na 4 meseca težke ječe radi boja in poleg tega še ni bil vojaščine prost. Bival je v Ameriki 3 leta potem pa prišel nazaj in sicer — 4000 K v žepu. Naznanih se je sam pri občinskem zastopniku. Sedel bode radi svojega amerikanskega izleta 14 dni in od svojih tisočakov bode plačal 20 K globe. — 5letni posestnik Matija Gabrenja iz Rakeka, ki je že večkrat pred kaznovan radi lovske tatvine — v Modičevem Rakeku so ti ptiči doma! — je tožen, da je svojemu sinu pomagal v Ameriku, ne da bi bil isti zadostil vojaški dolžnosti. Dal mu je denar in mu tudi na njegovo brzojavko iz Bazelja poslal potrebnega cvenka. Sin je sedaj v Ameriki, očka pa bode sedel 10 dnj v zapori in plačal 10 K globe.

3. »Frajtar«. — »Kaj boš ti, je dejal 26. decembra črevljars Franc Lampič v Cerinovi krmi na Bizoviku l. 1879. rojenemu delavcu Jakobu Bricelju; »kaj boš ti, ko si bil le 8 tednov soldat. — »No, veš kaj«, mu je Bricelj odgovoril; »ti si bil pa 3 leta in vendar si le en ubog »frajtar«. — Na to so se pričeli kregati. Bricelj je ravno klobase jedel. V tem hipu je napravil Lampič kregu s tem konec, da je prikel steklenico in jo razbil na Briceljevi trdi glavi. Bricelj je vzel nož, s katerim je ravnokar klobase rezal in ga zabodel Lampič v hrbot ter s tem istega smrtnonevarno ranil. Ker je bil radi noža pred kaznovan, bode sedaj sedel 1 leta v težki ječi in se postil vsaki mesec.

4. Maškare. Na »Lepem potu« so bile pustni tote maškare najbolj veselje, žal, da je nepoklicani, l. 1881. v Ljubljani rojeni klepar Karol Pindur kalil to veselje. Pred Francelinovo gostilno je stal želesniški nastavljenec s svojo punico. Nakrat začuje krik in ko se obrne, dobi udarc z nožem v vrat. Sunil ga je Pindur, vrag vedi iz kakega vzroka. Pindur jo je popihal potem, kajti drugače bi ga bili fantje iz »Lepega pota« pošteno načali. Na Marija Terezijo cesti pa ga je došel policaj in peljal v obliku maškare v »špahkamro. Dobil je le 14 dni zapora in bo plačal odškodnine 36 K, ker ni imel namena rati ravno tega želesničarja.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 17. marca

— Osebne vesti. Sekundarij v bolnici usmiljenih bratov v Kandiji pri Novem mestu g. dr. Ernest Mayer pride kot operator na kliniko prof. Rosthornu v Gradec. Volonter v dež. bolnici v Ljubljani g. dr. Fr. Dolšak pride kot sekundarij na bolnico v Kandijo.

— Volitev v trgovinsko in obrtno zbornico. Klerikalci so se do slej na videz glede volitve v trgovinsko in obrtno zbornico držali popolnoma pasivno, na tihem pa so se skrbno pripravljali tudi za te volitve. Že ko se nam je sporočilo, kako natančno pregledujejo volilne imenike in kako na debelo fabricirajo reklamacije, smo slutili, da se pripravljajo na naskok. Očitno se seveda ne upajo na dan, pač pa računajo na malomarnost naprednih trgovcev in zlasti obrtnikov in računajo, da bi z zavratnim naskokom zamogli prodreti. Danes se nam iz raznih krajev poroča, da so klerikalni agitatorji včeraj letali od hiše do hiše in pri obrtnikih pobirali glasovnice in legitimacije. S tem so dočni glasovi že izgubljeni za napredne kandidate. V kategoriji srednjih in malih obrtnikov je okroglo 6700 volilev in ker je mej malimi obrtniki še precej nezavedni, klerikalni agitatorji pa so neutrudni

in nasilni ter imajo obilo denarja na razpolaganje, je lahko mogoče, da zmagajo v tej kategoriji klerikalci, aka napredni obrtniki ne izpolnijo svoje narodne in stanovske dolžnosti.

— K volitvam v »Trgovinsko in obrtno zbornico. Mesto gospoda Josipa Turka, ki se je kandidaturi odpovedal, prosimo gospode volilce II. kategorije obrtnega odseka, da volijo gospoda Josipa Vidmarja, dežnikarja v Ljubljani. — Izvrševalni odbor narodno napredne stranke.

— Občinski svet ima v torek 18. t. m. ob 5. uri popoludne sejo. Na dnevnem redu so: Obljuba dveh novo sprejetih meščanov in poročila o spremembah nekaterih določb pravil in poslovnika »mestne hranilnice ljubljanske«; o letošnjih dopolnilnih volitvah v občinski svet; o prošnji neke hospitantke za mesečno nagrado; o prošnji »Trgovske in obrtnice kranjske« za prispevek k bodoči višji trgovski šoli; o prošnji kuhanje za ubožne učence na Barji; o nekih napravah na šoli pri sv. Jakobu; o porabi dotacije na višji realki in višji dekliški šoli; o ponudbi komende nemškega viteškega reda v Ljubljani, tičoče se pridobitve javnega sveta na Cojzovi in Emontski cesti; o uspehih užitninskega zakupa v letu 1901; o preiskavi, ki se je vsled interpelacije občinskega svetnika dr. Ivana Tavčarja v seji dne 14. januvara 1902 izvršila na tržaški mitnici; o kupnini za svet Wittmannovih dedičev.

— Strašna jeza tare častite gospode okrog »Slovenca«, ker je dr. Tavčar prevzel odgovorno uredništvo našega lista. Ker sodijo vsakega človeka le po sebi, so iztaknili tudi tu, da je dr. Tavčar prevzel odgovorno uredništvo z namenom, da bi s svojo poslansko imuniteto varoval list pred popravki. Toda stvar je nekoliko drugačna. V pomirjenje dr. Lampe povemo, da bomo tudi še nadalje priobčevali vse popravke, ki so pisani v zakoniti obliki. Prevzel je dr. Tavčar odgovorno uredništvo, ker je z ozirom na zvijaci način, na kateri so skovani klerikalni popravki, potreben, da jih izkušen jurist pregleda, če so tudi stvarni v smislu z akona. Priobčili smo nameč že več popravkov, katere bi bili lahko zavrnili. Nadalje nam pa tudi ne more ugajati, da bi se tožbe zaradi popravkov zdrževali s tiskovno pravdo, ki jo ima gospod Beg v Celju, da bi se torej tožbe radi popravkov obravnavale v Celju. Toliko »Slovenca« v pomirjenje. Dr. Lampe torej lahko še nadalje kuje popravke kolikor mu je drago. Priobčili bomo vse, ki so zakoniti, kakor smo danes Jankovičev popravek, drugi pa pojdejo v koš, naj je to že dr. Lampetu všeč ali ne. »Občambno društvo« je v »Slovenca« priobčilo zapisek tistih popravkov, ki so že romali v naš koš in obetajo se nam tožbe. Slobodno! Ljubše bi nam se veda bilo, ko bi nas duhovniki tožili zaradi vsebine tega, kar smo pisali, da bi pred sodiščem mogli doprinesti dokaz resnice. Toda na to ni misli. Duhovnim posodom je veliko ljubši § 19. t. z., ker ta dovoljuje, da sme v popravkih vsakodobno lagati kakor hoče, samo da je popravek v zakoniti obliki spisan! Če pa naš hočoj č. gg. že na vsak način razveseljevati s popravki, naj nih izdelovanje poverijo vsaj juristu, ki pozna zakon, in ne tako nevednemu človeku, kakor je dr. Evgen Lampe.

— Zanimivi popravki. Prejeli smo naslednji popravek na dopis: Iz Kozjega v štev. 57:

Ni res, da sem pisal »drugi dopis, ki govori o pričah, ki so na lastna ušesa slišali spoznavanje liberalne vere«; res je pa, da nisem pisal tega dopisa, da ga nisem inspiriral in da sploh nisem bil v nobeni zvezi z njim; ni res, da sem »od tožbe proti Jos Cilenšku radi »častne besede« brez pogojno odstopil in mu še plačal stroške, katere je imel, ko se je šel v Celje kot obtoženec zagovarjat«; res je pa, da sem na prigovarjanje za stopnika »Slovenca«, g. dr. Brejca odstopil od tožbe le pod pogojem, da plača »Slovenec« vse v pravdi proti Cilenšku narasle stroške: ekspenzar dr. Brejca, zahtevano

odškodnino Cilenšku za pot v Celje itd. Res je, da je g. dr. Brejc to obljubil, pozneje pa v moji od-sotnosti, brez mojega dovoljenja in protivno našemu medsebojnemu dogovoru sklenil drugače se glasečo poravnava. Res je nadalje, da sem pred porotniki podpisal to poravnava, ne da bi poznal sklenjenih pogojev poravnave, ker je dr. Brejc g. dr. Kušarja, ki jo je hotel prečiniti, prekinil, češ, da tega ni treba, ker so pogoji itak vsem znani, kar pa glede moje osebe ni bilo resnično. Res je končno, da je »Slovenec« vse stroške moje pravde poravnal. — Kozje, dne 13. marca 1902. — Dr. Frančiček Janković.

Ali ni to tako zanimivo? Kaj pa po-reče na to, dr. Brejc?

— Repertoir slovenskega gledališča. Z ozirom na potekajočo sezono, v kateri se bo vršilo samo še 6 predstav, navajamo še končno razdelitev repertoira: Jutri, v torek gostovanje baritonista g. pl. Vulakoviča v operi »Zrinjski«. — V nedeljo popoldne dr. Detelova komedija »Učenjak«, zvečer zadnja dramska noviteta Brieuxova drama »Rdeči talar«. — V torek, dne 25. t. m. popoldne Finžgarjev »Divji lovec« in zvečer Shakespearjeva tragedija »Romeo in Julija« na korist dramskemu objektu. S tem se sezona zaključi.

— Gostovanje g. baritonista pl. Vulakoviča iz Zagreba. Jutri, v torek se poje Zajčeva zgodovinska opera »Nikolaj Šubić-Zrinjski«, ki letos še ni bila na repertoiru, a je lani dosegla največji vsestranski uspeh. V naslovni vlogi gostuje slovenskemu občinstvu velesimpatični baritonist zagrebške opere, g. Bogdan pl. Vulakovič, česar fino, krasno petje ter elegantna, premišljena igra nudita najlepši umetniški užitek. Vloga Zrinjskega spada med najboljše g. Vulakoviča, zato imajo posetniki gledališča pričakovati najlepši operni večer. Vlogo Eve poje prvič gdč. Romanova, poleg gosp. Olszewskoga pa sodelujejo tudi gg. Vašček, Wildner, Krampera in gdč. Nočni. Jutrišnja predstava je predzadnja opera v tej sezoni.

— Slovensko gledališče. V soboto se je četrtek pel na našem odu Rossinijev »Tella«. Ta večer se je poslovil od nas gosp. Urich, ki je bil angažovan za kratko dobo do konca sezone po pokojnem Nolliju. V slovo mu lahko priznamo, da je bil kot nadomestek nepozabnega baritonista Nollija prav dober in prav porabna moč. Pred vsem moram povdarjati njegovo zanesljivost in sigurnost, zlasti pa lepo, efektno njegovo igro, s katero je briliral zlasti v ulogah »Rigoletta« in »Tella«. V srednji in višji legi ima prav krepek bariton in bo z njim tudi povsod rensiral, zlasti če se bo odvadil svojih posebnosti. Kakor povsod vrši tudi pri nas orkester in zbor v »Telli« veliko nalogo; saj v zborih in imenitni instrumentaciji leži moč »Tellova«, in to moč dvignil je tudi naš zbor, tako da smo predstave »Tella« šteti med najboljše naše operne reprodukcije.

Jos. C. Oblak.

— Veselica v korist družbe sv. Cirila in Metoda. Vabilna na veselico, ki jo priredita združena odbora srednje mestne in šentjakobsko-trnovske podružnice dne 19. t. m. v Sokolovi dvorani v »Narodnem domu« so že vsa razposlana. Če kdo slučajno ni dobil vabilna, naj to blagohotno oprosti. Pri obilici razposlanih vabil je lahko moogoče, da se je koga spregledalo. Povabljeni naj se smatrajo torej vsi, katerim je na srcu slovenska šolska družba sv. Cirila in Metoda.

— Predavanje ravnatelja Šubic. Na včerajšnjem predavanju »Splošnega slovenskega ženskega društva« v »Mestnem domu« je predaval ravnatelj g. Šubic. Popisal je Pariz in njegove znamenitosti ter predlansko svetovno razstavo. Interesantno predavanje je obudilo občno zanimanje in je občinstvo g. predavatelju z živahnim odobravanjem izrazilo svoje priznanje.

— Trgovsko in obrtno društvo za Kranjsko. Gg. društveni člani, ki dobe te dni poštne ške za uplačilo dolžne članarine za III. društveno leto, se prosijo, da se tem opominom prej ko moč odzovejo, da se prihranijo nepotrebni

opominjevalni stroški in vzdrži red v od-borovem delovanju.

— Okrajna bolniščka blagajna v Novem mestu. Piše se nam iz Novega mesta: Pri volitvi delegatov, ki se je vršila 15. marca, so bili izvoljeni na-predni kandidatje. Klerikalna stranka, ki je prvič naskočila ta zavod, hoteč ga dobiti v svoje roke, je ostala v veliki manjšini.

— Požar. Te dni je gorelo pri po-sestniku Andreju Jerebu v Krtini pri Kamniku. Užgal je domači sin, ko se je igral z žveplenjam. Škode je 5000 K, zavarovan je pa bil Jereb samo za 800 K.

— Za regulacijo Savinje od Mozirja do Laškega trga se vrše pri celjskem okrajnem glavarstvu posvetovanja, h katerim so prišli zastopniki namestništva, dežele, južne železnice itd.

— Iz Rajhenberga se nam piše, da dr. Jankovič v gostilni gospe Unschul dove nikdar ni imel shoda, kakor je bilo poročano v štev. 59 našega lista. Mi smo prejeli vest od tako zanesljivega poroča valca; ker pa nočemo nikomur krivice de-lati, naj je cela stvar s tem popravljena!

— V tiskovni pravdi Tax contra dr. Schacherl in Maytner je bil dr. Schacherl obsojen na 400 K oziroma 6 tednov zapora, Maytner pa v enomesecni zapor.

— Novo vojašnico v Ptaju je sklenilo mesto zidati na takozvanem Adelsbergovem zemljišču, ako bo hotela dežela Štajerska primerno sveto prispetati.

— Opuščena tovarna. Pliberška rudarska družba podira v Celovcu svojo tovarno za svinčno belino ter se zgradi na tem mostu mestna klavnica.

— Delavski štrajk na Reki? Vsi industrijski in pristaniški delavci so baje sklenili na posebnem shodu, da pro-glasijo generalno stavko, ako se njihovim zahtevam v par dneh ne ugoditi.

— Gostilniška in kavarnarska zadruga ima jutri popoludne ob 3. v go-stilni »pri avstrijskem cesarju« (Sv. Petra cesta št. 5) redni zadržni zbor, na kar se tukajšnji člani še enkrat opozarjajo.

— Poročilo o poslovanju mestne rešilne postaje v mesecu februarju 1902. Mestna rešilna postaja posredovala je v pretečenem mesecu 40 krat in sicer prepeljala je iz mesta v bolniške zavode in nasprotno 25 bolnikov, od tujih občin prevzela je v svrhu transporta s kolodvorov v bolniške zavode ali naproti 14 bolnikov. Med slednjimi bilo je 5 ponesrečenih in sicer: dva delavca, ki sta si zlomila nogo, železniški sprevodnik, kateremu je vlak poškodoval glavo, tovarniški delavec, ki se je pri stroju poškodoval na glavi in kmetovalec, kateremu je skala zmečkala nogo. V jednem slučaju posredovala je rešilna postaja na licu mesta in sicer pri zastrupljenju z lizolom. Pri tej priliki se je iz-vršnim uspehom uporabila rešilna oma-rica z leki zoper strupe. Brezplačne zdravniške pomoči iskal je v rešilni postaji pri mestnih zdravnikih 51 bolnikov, katerim se je skupno ordiniralo 116 krat.

— Mejnaročna panorama. O Angliji se v zadnjem času veliko govori in piše po časnikih. Ta teden pa vidimo del Anglie razstavljen v mejnaročni panorami. To so kraji in mesta na južnoiz-točnem obrežju otoka v okraju Sussex. Na Angleškem je največ tovarn, Anglia je dežela kramarjev, in to takoj zapazimo tudi na slikah. Tatedenska panorama se častno druži, kar zadeva lepoto slik, plastičnost in perspektivo krajev, k najlepšim dosedanjim razstavam. Enkrat, če je možno, pa bi radi videli razstavljeni zlato Prago ali večni Rim.

— Nove stavbe v Ljubljani. Na sv. Petra cesti zgradila bo letos na ondotrem stavbišču na eni parceli novo hišo g. M. Regali, hišna posestnica. V teku prihodnjih let zazidani bodeta tudi ostali dve parcelei. — Prihodnji mesec prično s podiranjem Šuvevčeve hiše v Prešernovih ulicah ter licealnega poslopja na Vodnikovem trgu.

— Pot na grad. Pot, ki pelje iz Študentovskih ulic na grad, je bila — kakor se nam poroča — to zimo od deževja in snega na več mestih spodnjedena in razdrta, in ker je zlasti strohneli les razpal, treba bo ponekod to pot takoj temeljito popraviti, da kdo ne ponesreči! Na vrhu grada pa naj bi se postavilo že

enkrat kaj več klopi, če ne že za doma-čine pa vsaj za tuje, ki so morali do zdaj — po travi posediti!

— Mostni javni nasadi dobe letos nekaj olepšave. V »Zvezdici« so staro trohljivo drevje ob južni strani posekali ter nadomestili isto z mladimi kostanjimi. V Lattermanovem drevoredu so istotako nekaj starih kostanjev odstranili in vsa-dili mlade na njih mesto. — Čuje se, da se tudi »wurstelprater« kmalu preseli na travnik, kjer je bil postavljen cirkus Barnum & Bailley.

— Sv. Jakoba trg — v temi! Iz občinstva nam prihaja slednja pritožba: Na Sv. Jakoba trgu vlada zvečer po 8. uri uprav vaška tema! Od vogla Zvezdarskih ulic pa do Zatiškega dvorca ni nobene žarnice, in ko bi na cerkvenem voglu in pri znamenju ne brielo troje lučij, bi morali pasnati na tem trgu imeti — hroščeve tipalnice! Velika šolska palača je brez luči, Palusova hiša je brez luči in Smrekarjeva hiša na drugem koncu ravno tako. Na novem mostu pa 32 — izgovori: Dvaintrideset žarnic!

— Majnovejše novice. Štrajk poljedelskih delavcev se je raz-tegnil po celi gornji Italiji. Kmečki kon-gres v Novari je sklenil, da začne z da-našnjim dnem generalno stavko. — Za enotni tarif na železnicah so imele železniške uprave iz Avstrije, Nemčije in Švice včeraj posvetovanja v Brunšviku. — Pogorela sladkorna v Romanu pri Bukareštu se je cenila na 2½ milijona K. — Zastrupil bi se bil skoraj pri gledališčni predstavi v Dunajskem Novem mestu komik Resny, ki je v igri pil steklenico vode, a v steklenico mu je nekdo nalil solne kisline. — Legar razsaja v ogrskem komitatu Čongrad tako hudo, da so vse šole zaprte. — Veliike sleparije so se razkrile v zagrebškem »Obretnem pomožnem društvu«. Predsednika in blagajnika Smreckega so zaprli. — Ruska pisatelja M. Gorkij in Š. Kobylina sta imenovana za častna člana peterburške akademije.

— Tolstoj. Iz Petrograda poročajo, da boluje Tolstoj na vnetju prsne mrene. Bolezen ponehuj, a bolnik je slab. Vzlic visoki starosti grofa se je nadejati, da še okreva.

— Cecil Rhodes — umrl. Jeden največjih milijonarjev na svetu, Cecil Rhodes je v Južni Afriki umrl. Njegov oče je bil angleški duhovnik. Ker je bil kot deček slabotnega zdravja, ga je poslal oče v Južno Afriko kjer je res ozdravel. Vrnivši se na Angleško je dovršil gimnazijo ter se vrnil v Južno Afriko ter začel v Natalu pridelavati bombaž. Ko so našli pri Kimberlegu prve demante, je hitel tudi Rhodes tja in sam iskal demante. A nakrat se je vrnil na Angleško in dovršil vseučiliške študije. Potem pa se je vrnil v Kimberley, ustanovil podjetniško družbo za kopanje demantov ter pokupil skoraj vse jame. Demanti so mu donesli milijone, postal je minister v Kaplandiji ter podpiral Jamesona, ki je vodil v deželo Burov. Rhodes je bil bistroumen, brezobziren in praktičen politik angleški, zato pa je bil med najbolj sovražnimi možmi Afrike. Zadnje njegovo podjetje bi bila železniška od Kajira do Kapstadta. Lani je bil zato pri Viljemu II., a sedaj je umrl radi bolezni srca.

— Ruski polkovnik Grimm — »Dreyfus«. Polkovnika Grimma je rabil ruska vlada za vohuna. A Grimm je vohunil tudi zase in za druge države, iz-dajal vojne tajnosti ter zasluzil ogromne svote. Radi njega je že mnogo nižjih in višjih častnikov zaprtih, Grimm pa pre-pelejo v Petrograd. Hišnih preiskav je bilo v Varšavi že neštevilo. Baje so Grimmovi sokrivci deloma ušli v Galicijo. Izdal ga je neka avstrijska aristokratka.

— Dvoboj dveh dečkov. Iz Lvova poročajo: V Brzezanih sta se dva gim-nazijska II. razreda dvobojevala z revolverji. Zaljubila sta se namreč v isto dekle. Strejlala sta se v razdalji 10 korakov. Eden je bil nevarno, drugi pa lahko zadet.

— Morilka očeta. Iz Varaždina poročajo, da je v vasi Strmec 27letna dekle Neža Leskovar ustrelila svojega očeta kovača, ker ji je očital nezakonskega otroka. Hči je očeta slabо zadela, zato ga je pobila še s kladivom. Morilko in njeno sestro so zaprli.

— Kam z denarjem? V Italiji ni bilo tri leta manevrov. Zdaj pa si je državna blagajna že nekaj opomogla in je za letošnje manevre že sklicanih 89.000 rezervistov, na katere se pripravlja v paradni boj 12 vojnih korov.

— Lešnik zadušil. Trinajstmesec-nemu otroku je dala pred kratkim na Nemškem mati lešnike, da bi se igral. Potem je oddla po opravkih. Ko se je vrnila, našla je otroka že mrtevga. Zadušil se je z lešnikom.

— Vljudni jazbičar. V nekem go-stilni v Neustadtu je sedel pri svoji mizici gozdar. V sobo pride neki stari gospod ter se hoče prisesti k mizi. Ko pa potegne izpod mize stol, skoči z njega pod mizo lovčev pes. Gospod potegne drugi stol, pa tudi na tem leži jazbičar. Jezen izvleče tretji stol, pa tudi na tem zagleda psa. »Ves hotel je od psov zaseden«, kriči gospod, a ni vedel, da je le vljudni jazbičar vselej pod mizo preselil.

— Buri se selijo. Poroča se, da je v okraj Tananarivo v Madagaskarju do-spelo večje število Burov z ženami in otroci prosit guvernerja, naj jim proda 200.000 hektarjev zemlje za ceno dveh frankov za jeden hektar. Guverner jih je prijazno sprejel in uslišal njihovo prošnjo. Med temi izseljenci so baje tudi sorodniki Joubertovi in Bothovi. Izseljenci razpolaga-jajo s sveto štiri milijone frankov in čuje se, da se jih hoče še več naseliti v Ma-dagaskarju.

Društva.

— Veliki štrukljev semenj priredeje združeni ženski podružnici šentjakobsko-trnovska in šentjakobsko-trnovska na korist družbi sv. Cirila in Metoda v sredo, dne 19. marca t. l. v Sokolovi dvorani »Narodnega doma« s prijaznim sodelovanjem sl. pevskega društva »Slavec«, meščanske godbe in dr. Vspored: Petje, godba, po-čestni pevci, potujoči glumači, kateri pri-rede igro »Žuža in žužalina« in velika menažerija. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina 30 kr. Člani podružnic so vstopnine prosti.

— Vitalnica v Mariboru priredi na praznik sv. Jožefa v »Narodnem domu« predstavo narodne igre s petjem »Rokovnjačic«.

Književnost.

— Narodnogospodarski Vest-nik. Glasilo slovenskega trgovskega društva »Merku«. Odgovorni urednik: dr. Viktor Murnik. Vsebina: 1. Pomorski pro-met preko Trsta in njega zapreke. 2. Na-črt zakona o obrambi proti umazani konkurenči. (Konec). 3. Malemu obrtniku v pomoč. (Konec). 4. Razsodbe obrtnih so-dišč. 5. Raznoterosti. 6. Listek. Zanka. Spi-sal Rado Murnik. 7. Izpremembe v trgovinskih in zadružnih registrih na Kranjskem. 8. Tržno poročilo in tržne cene. 9. Oglas.

Telefonska in brzjavna poročila.

Dunaj 17. marca. Včeraj je bilo pri grofu Harrachu večje posvetovanje glede gospodarske povzdigne Dalmacije. Tega posvetovanja se je udeležil tudi novi dalmatinski namestnik baron Handel.

Dunaj 17. marca. V volilni lokal socijalnodemokratičnih trgovskih po-močnikov je bil storjen ulom. Tatovi so odnesli zapisek članov in volilne imenike, pa tudi nekaj denarja name-njenega za agitacijo.

Budimpešta 17. marca. Uradni list je danes priobčil lastnoročno pismo cesarjevo, s katerim se prosi fcm. Fejervary, naj še dalje ostane v službi domovine. To pismo ni naslovljeno na ministra Fejervaryja, nego na feldcajmajstra in tudi ni od nobenega ministra podpisano. Opozicionalne stranke hočejo danes radi tega sprožiti posebno inter-pelacijo.

Madrid 17. marca. Sagasta je zopet prevzel naloge, sestaviti ministrstvo.

Bruselj 17. marca. Iz burskih krovov se poroča, da je med Kitche-nerjem in Botho bila sklenjena kon-vencija, ki določa: 1. Kruitzinger se ne ustrelji, 2. noben vjeti Bur ne pride več pred angleško vojno sodišče, 3. dopu-ščene so nevralne ambulance.

London 17. marca. Oficijalno se razglaša, da pošlje vlada koncem tega meseca 10.000 mož v Južno Afriko.

Foulard-svila po 60 kr.

do 3 gld. 66 kr. meter na blizse in oblike, ter "Henneberg-svila" v črni, beli ali pisani barvi od 60 kr. do 14 gld. 66 kr. meter. Vsakomur franko in s plačano carino dostavljena na dom. Vzorci se dopolnijo takoj. Dvojna poštnina v Švico.

G. Henneberg, Seiden-Fabrikant Zürich.

Dež. gledališče v Ljubljani.
Stev. 84. Dr. pr. 1193.

V torek, dné 18. marca 1902.
Gostovanje g. baritonista hrv. opere v Zagrebu
Bogdana pl. Vulakovica.

Prič v sezoni:

Nikola Šubić-Zrinjski.

Glasbena tragedija v 3 dejanjih (8 slikah). Po drami T. Koernerja napisal Hugo Badalić, uglasbil I. pl. Zajc. Režiser A. Verovšek. Kapelnik Bog. Tomás.

Bilagajstvo se odpre ob 7. ur. — Zatnik ob 1/2. 8. ur. — Koncert ob 10. ur. — Pri predstavi sedeluje orkester sl. c. in kr. pob. polka Leopold II. št. 27.

Prpravljata se drama: "Rdeči talar"

Meteorologično poročilo.

Vsišina nad morjem 506,2 m. Srednji zračni tlak 736,0 mm.

Month	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Predvoda v 24 urah
15.	9. zvečer	738,3	4,4	sl. sever	oblačno	
16.	7. zjutraj	735,1	3,1	sl. jug	dež	34 mm.
	2. popol.	734,8	5,1	sl. jizzh.	oblačno	34 mm.
	9. zvečer	734,6	2,5	brevzvetr.	oblačno	
17.	7. zjutraj	734,5	- 0,2	sl. svzvzh.	miglia	63 mm.
	2. popol.	734,6	8,7	sl. jzahod	del. oblač.	63 mm.

Srednja temperatura sobote in nedelje 29° in 36°, normale: 35° in 37°.

Dunajska borza

dne 17. marca 1902.

Skupni državni dolg v notah	101 60
Skupni državni dolg v srebru	101 35
Avstrijska zlata renta	120 85
Avstrijska kronska renta 4%	99 30
Ogrska zlata renta 4%	119 90
Ogrska kronska renta 4%	97 55
Avstro-ogrskie bančne delnice	1628
Kreditne delnice	692 25
London vista	240 071
Nemški državni bankovci za 100 mark	117 321
20 mark	23 46
20 frankov	19 11
Italijanski bankovci	93 50
C. kr. cekini	11 33

Išče se v najem

ključarska delavnica.

Sprejmeta se tudi (648-1)

dva učenca.

Naslov v upravnosti »Slov. Naroda«

Občinskega tajnika

sprejme občina Vrhnik z letno plačjo 1.500 K. Prosilci, prosti vojaške službe in zmožni slovenskega in nemškega jezika, naj vložijo svoje prošnje do 27. marca t. l. pri županiju na Vrhniku.

Prednost imajo tisti, ki zamorejo položiti kavcijo vsaj 600 kron in vpokojeni c. kr. uslužbenici. (649-1)

Županstvo na Vrhniku,

dne 17. marca 1902.

Gabrijel Jelovšek,
župan.

Novo urejena

prva hrvatska tovarna žaluzij, rolet, lesnih in železnih zatvornic (žaluzij) in kartonažev

G. Skrbic

Ilica 40 Zagreb Ilica 40
ustanovljena 1889

priporoča svoje na glasu solidne, točne in cenene

domače proizvode

odlikovane z največjimi odlikovanji. (288-4)

Moderni stroji! Brez konkurence!

Ceniki gratis in franko.

Popravila točno in ceneno.

Domovina v tem času je v celoti pod kontrolo austro-ogrskih vojsk.

Mlad trgovski pomočnik

več manufakturne, železniške in špecijske stroke želi službo premeniti v kako večjo trgovino.

Naslov pove upravnosti »Slovenskega Naroda«. (645-2)

Prodajalka.

Spretna, urna prodajalka sprejme se takoj v neki tukajšnji manufakturni trgovini. — Ponudbe pod N. 100 na upravnosti »Slov. Naroda«. (611-3)

poštenih starijev, z dobrimi šolskimi spričevalci, se sprejmeta v dobre trgovske hiše, eden v Ljubljani, drugi na deželi.

Dva trgovska učenca

Ponudbe sprejme upravnost »Slov. Naroda«. (415-26)

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1901. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m po noči osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifing v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 12. uri 24 m po noči osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zeil ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genova, Pariz, čez Klein-Reifing v Steyr, Linc, Budejvice, Plzen, Marijine vare, Heb, Franzove vare, Karlove vare, Prago, (direktni voz I. in II. razreda), Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Ob 10. uri zvečer osobni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Trst-Monakovo direktni vozovi I. in II. razreda.) Proga v Novo mesto in v Kočevje. Osobni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj, ob 1. uri 5 m popoludne, ob 6. uri 55 m zvečer. Približ v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj osobni vlak z Dunajem via Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Solnograda, Lincu, Steyr, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, (Monakovo-Trst direktni vozovi I. in II. razreda). — Ob 7. uri 12 m zjutraj osobni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 15 m dopoldne osobni vlak z Dunajem via Amstetten, Karlovič varov, Heba, Marijinič varov, Plzna, Prago, (direktni vozovi I. in II. razreda), Budejvice, Solnograda, Lincu, Steyr, Pariz, Geneve, Curiha, Bregenca, Inomosta Zella ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubova, Celovca, Št. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 41 m popoludne osobni vlak z Dunajem, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osobni vlak z Dunajem, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — Proga iz Novega mesta in v Kočevje. Osobni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj, ob 2. uri 32 m popoludne in ob 8. uri 38 m zvečer. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoludne, ob 6. uri 50 m zvečer, ob 10. uri 25 m le ob nedeljah in praznikih v oktobru, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in samo v oktobru. — Približ v Ljubljano drž. kol. in Kamnik. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in samo v oktobru. (1)

Spreten razvažalec

piva, izvežban v zaračunanju, ki more dati varščino, zmožen slovenskega in nemškega jezika, se takoj sprejme za neko skladišče piva na Kranjskem. (610-2)

Ponudbe na:

„Pivovarna Farrach“

pošta Zeltweg na Zgornjem Štajerskem.

Zastonj

se pošlje vsakemu odjemalcu blago na izber.

Ravnokar je izšla:

jako bogata zbirka vzorcev

čudakrasnih najmodernejših damskega paletotov, jopic, ovratnikov itd.

v angleškem skladnišču oblek

Ljubljana, vogal sv. Petra in Ressljeve ceste št. 3.

Gosposka obleka, prevlečniki, športne suknje in haveloki v vseh modnih barvah, vse za čuda nizke cene. — Naročila po meri se izvršujejo fino, točno in ceno. (628-2)

Največja izbera! Najlepše blago! Najnižje cene!

Za mnogobrojni obisk prosi z velespoštovanjem Oroslav Bernatović.

Pomladanske novosti

konfekciji

za dame, gospode in otroke

priporočata v velikanski izberi

Gričar & Mejač

Ljubljana

v Prešernovih ulicah štev. 9.

Nizke cene, točna in solidna postrežba.

Anton Schuster

Ljubljana, Špitalske ulice
dobavitelj uslužencev c. kr. priv. južne železnice

priporoča za najnižje kupne cene

prav veliko izber
najmodernejših damskega in dekliških jopic, ovratnikov, dežnih plaščev, jako lepih bluz, deških oblek.

Dalje priporoča največjo izber najnovejšega blaga za damske obleke, angleško, francoško in domače modno blago za gospode, kakor tudi najbolje sortirano zalogo (603-2)

platnenega — blaga i. t. d.

Vzorci na zahtevanje franko.